

O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI PREZIDENTINING BMT BOSH ASSEMBLEYASIDAGI NUTQI.

Akramov Xondamir Mansur o'g'li

Toshkent Davlat yuridik universiteti huziridagi akademik litsey o'quvchisi

Anotatsiya. O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Shavkat Mirziyoyevning 2025-yil 23-sentabr kuni BMT Bosh Assambleyasining 80-sessiyasida so'zlagan nutqi mazmuni yoritiladi. Nutqda global va mintaqaviy xavfsizlik, xalqaro hamkorlik, iqlim o'zgarishi, barqaror rivojlanish, iqtisodiy integratsiya va ijtimoiy sohalardagi muhim masalalar ko'tarildi. O'zbekistonning tashqi siyosatdagi ustuvor yo'nalishlari, xususan, Markaziy Osiyo davlatlari bilan yaqin hamkorlik, transport-logistika tizimlarini rivojlantirish, ekologik muammolarga qarshi kurashish va inson kapitalini rivojlantirish borasidagi tashabbuslari alohida ta'kidlandi. Shuningdek, Prezident yoshlar, ayollar va inson qadriyatlarini ulug'lash masalalariga alohida urg'u berdi.

Kalit so'zlar:BMT, Shavkat Mirziyoyev, barqaror rivojlanish, tashqi siyosat, Markaziy Osiyo, xavfsizlik, iqlim o'zgarishi, iqtisodiy integratsiya, yoshlar siyosati, gender tenglik.

Kirish. O'zbekiston Konstitutsiyaning 17-moddasiga ko'ra, O'zbekiston Respublikasi xalqaro munosabatlarning to'la huquqli subyektidir.

Bugungi globallashuv sharoitida dunyo miqyosida kechayotgan siyosiy, iqtisodiy va ekologik jarayonlar insoniyat oldiga yangi va murakkab vazifalarni qo'ymoqda. Xalqaro institutlarning o'rni va ta'siri susayib borayotgan, turli mintaqalarda qarama-qarshilik va nizolar kuchayayotgan, iqlim o'zgarishi, suv tanqisligi, ekologik muammolar, kambag'allik, migratsiya va tengsizlik kabi global xatarlar tobora keskinlashayotgan bir davrda xalqaro muloqot maydonlarining roli yanada ortib bormoqda. Shu nuqtai nazardan, Birlashgan Millatlar Tashkiloti Bosh Assambleyasining navbatdagi 80-sessiyasi jahon hamjamiyati uchun dolzarb ahamiyatga ega bo'ldi. O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Shavkat Mirziyoyev ushbu sessiyada so'zlagan nutqida zamonaviy global tahdidlar, ularni hal etishda xalqaro birdamlikning o'rni hamda Markaziy Osiyo mintaqasida barqaror rivojlanish va hamkorlik masalalariga alohida e'tibor qaratdi. Maqolada Prezidentning nutqida ilgari surilgan asosiy g'oyalar, tashabbuslar va ularning xalqaro hamjamiyat uchun ahamiyati tahlil qilinadi.

Prezidentimiz Shavkat Mirziyoyev BMTdagi nutqida shiddat bilan o'zgarayotgan

murakkab global vaziyat haqida to'xtalib, ushbu jarayon Tashkilot faoliyati va uning kelajagi uchun yangicha yondashuvlarni talab qilayotganini ta'kidladi. Xalqaro institutlarning roli zaiflashayotgani, qarama-qarshilik va nizolarning kuchayib borayotgani, buning natijasida esa texnologik va ijtimoiy tengsizliklar ortib, iqtisodiy hamda gumanitar inqirozlar chuqurlashayotgani qayd etildi. Bu esa xavotirli geosiyosiy voqelikni yuzaga keltirmoqda. Prezident Bosh kotib Antoniu Guterrishning BMTni asosiy platforma sifatida saqlab qolish yo'lidagi sa'y-harakatlarini yuksak baholab, "BMT-80" tashabbuslarini to'liq qo'llab-quvvatladi. Shuningdek, BMT Xavfsizlik Kengashini transformatsiya qilish va uning tarkibini kengaytirishga chaqirdi. Davlatimiz rahbari O'zbekistonda Barqaror rivojlanish maqsadlariga hamohang tarzda amalga oshirilayotgan islohotlarga batafsil to'xtaldi. Demokratik, huquqiy, ijtimoiy va dunyoviy davlatni barpo etish siyosati olib borilayotgani, inson qadri va farovonligini yuksaltirish ustuvor vazifa etib belgilanganini alohida ta'kidladi. So'nggi yillarda mamlakatimizda kambag'allik darajasi 35 foizdan 6,6 foizga qisqargani, maktabgacha ta'lim qamrovi 27 foizdan 78 foizga, oliy ta'lim bilan qamrov esa 9 foizdan 42 foizga yetgani qayd etildi. Ustoz va o'qituvchilik kasbining obro'-e'tiborini oshirish dolzarb masala sifatida belgilandi. Shu maqsadda O'zbekistonda Butunjahon professional ta'lim sammitini o'tkazish taklifi ilgari surildi. Shuningdek, BMT bosh qarorgohida O'zbekiston tashabbusi bilan bolalar saratoni va boshqa og'ir kasalliklarga qarshi kurashga bag'ishlangan yuqori darajadagi tadbir o'tkazilishi ta'kidlandi. Gender siyosati masalasida esa Osiyo xotin-qizlar forumini doimiy platformaga aylantirish va uni muntazam o'tkazish taklifi bildirildi. 2030-yilga borib O'zbekistonni "daromadi o'rtadan yuqori" bo'lgan mamlakatlar qatoriga qo'shish strategik maqsad qilib qo'yilgani qayd etildi. Prezident 8 yil avval e'lon qilingan Markaziy Osiyoni tinchlik, yaxshi qo'shnichilik va sheriklik hududiga aylantirish tashabbusi bugun amalda ro'yobga chiqqanini mamnuniyat bilan ta'kidladi. Shu bilan birga, Afg'oniston masalasi alohida qayd etilib, bu davlatni xalqaro hamjamiyatdan ajratib qo'ymaslik muhimligi ta'kidlandi. O'zbekiston Afg'onistonda yirik iqtisodiy va infratuzilma loyihalarini amalga oshirishga tayyorligi, jumladan, ushbu mamlakat orqali xalqaro transport va energetika koridorlarini rivojlantirish bo'yicha BMT rezolyutsiyasini qabul qilish taklif qilindi. Davlatimiz rahbari G'azo sektorida davom etayotgan harbiy harakatlarni zudlik bilan to'xtatish va siyosiy muzokaralarni davom ettirish zarurligini bildirdi. Ukraina atrofidagi vaziyat ham tilga olinib, muammoni faqat diplomatik yo'l bilan hal etish

kerakligi qayd etildi. Shuningdek, O'zbekiston Prezidenti BMTning Terrorizmga qarshi kurash boshqarmasining mintaqaviy ofisini mamlakatimizda ochish uchun zarur sharoit yaratishga tayyor ekanini ma'lum qildi. Ekologiya masalalariga to'xtalar ekan, Orol dengizining qurishi oqibatlarini jahon hamjamiyatining doimiy e'tiborida bo'lishi lozimligi aytiladi. Oxirgi yillarda dengiz tubida 2 million gektar maydonda sho'rga chidamli cho'l o'simliklari ekilgani va 2030-yilga borib ushbu hududning 80 foizida yashil qoplamalar hosil bo'lishi rejalashtirilgani ma'lum qilindi. Suv tanqisligi muammosi bilan bog'liq holda, O'zbekistonda Butunjahon suvni tejash forumi o'tkazilishi va ushbu anjuman doirasida global "yo'l xaritasi" qabul qilinishi taklif qilindi. Yana bir muhim tashabbus sifatida "Jahon yoshlarining tinchlik sari harakati"ni tashkil etish va uning qarorgohini O'zbekistonda joylashtirish taklifi ilgari surildi.

Xulosa

Prezident Shavkat Mirziyoyevning BMT Bosh Assambleyasidagi nutqi zamonaviy global muammolarni hal etishda xalqaro hamkorlikning naqadar muhim ekanini yana bir bor ko'rsatdi. Nutqda ilgari surilgan tashabbuslar – xalqaro xavfsizlikni mustahkamlash, iqtisodiy aloqalarni kengaytirish, barqaror rivojlanish maqsadlariga erishish, ekologik muammolarni bartaraf etish hamda ta'lim va sog'liqni saqlash tizimlarini rivojlantirish – O'zbekiston tashqi siyosatining ochiqligi va amaliy yo'nalishini ifodalaydi. Bu tashabbuslar nafaqat mamlakat, balki butun jahon miqyosida tinchlik va taraqqiyotga xizmat qiladi.

Foydalanilgan adabiyotlar:

<https://president.uz/oz/lists/view/8525>

O'zbekiston Respublikasi Konstitutsiyasi

Yangi O'zbekiston Taraqqiyot Strategiyasi kitobi (Sh.Mirziyoyev)

Hozirgi zamon va Yangi O'zbekiston (Sh.Mirziyoyev).